

УДК 378.6:930

Бобіна О. В.

доцент кафедри психології, філософії та соціально-гуманітарних дисциплін, директор Навчально-наукового гуманітарного інституту Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Україна, Миколаїв), oleg.bobina@nuos.edu.ua

ГУМАНІТАРНОМУ ІНСТИТУТУ НУК 25 РОКІВ: ЧЕРГОВИЙ КОРОТКИЙ ОГЛЯД ІСТОРІЇ

Історія вищих навчальних закладів є частиною історії освіти. Автор описує основні події історії Навчально-наукового гуманітарного інституту (ННГІ) НУК. Цей матеріал є важливим для всієї історії НУК і ННГІ.

Ключові слова: історія, Гуманітарний інститут, НУК, Миколаїв.

В 1998 р. Міністр освіти і науки України Михайло Згуровський підписав Наказ про створення Миколаївського гуманітарного інституту у складі Українського державного морського технічного університету (УДМТУ). В ті роки вища освіта України переживала цікаві часи експериментів, реальної автономії, пошуку нових форм і методів існування і розвитку. На цій хвилі, попри скепсис, іронію і певний спротив керівникам УДМТУ вдалося створити гуманітарний підрозділ. Ідея створення гуманітарного інституту почала реалізовуватися ще за життя ректора Михайла Олександрова. Але з його смертю в 1993 р., її повне втілення відкладалось. В 1994–1995 н. р. в УДМТУ було здійснено перший набір на спеціальність «Правознавство». А в 1999 р. студенти-правники випускались вже з Миколаївського гуманітарного інституту УДМТУ.

У 2000 р. було здійснено набір ще на три спеціальності: 1) «Дизайн»; 2) «Прикладна лінгвістика»; 3) «Олімпійський та професійний спорт». У 2000–2001 рр. створені випускові, спеціалізовані кафедри. Якщо в 1998 р. Гуманітарний інститут об'єднав п'ять кафедр, то у 2003 р. вже було дев'ять кафедр. У 2004 р. Миколаївський гуманітарний інститут став Гуманітарним інститутом, літом 2015 р. – Гуманітарним факультетом, в березні 2016 р. – Навчально-науковим гуманітарним інститутом. У 2017 р. на базі кафедр правничої спеціальності створено Факультет морського права як окремий підрозділ НУК.

У 2017 р. в інституті було сім кафедр: три випускові, чотири загальноуніверситетські. У 2016 р. на освітній програмі «Прикладна лінгвістика» ліцензовано підготовку магістрів. Через рік ліцензовано підготовку магістрів на освітній програмі «Олімпійський та професійний спорт». Таким чином в передковідні часи в Гуманітарному інституту навчались студенти трьох освітніх програм: «Прикладна лінгвістика» (бакалавр, магістр), «Олімпійський та професійний спорт» (бакалавр, магістр), «Дизайн середовища» (бакалавр). Кафедра соціально-гуманітарної дисципліни, кафедра сучасних мов, кафедра філософії та культурології, кафедра фізичного виховання і спорту забезпечували гуманітарну підготовку в університеті.

У 2019 р. ліцензовано підготовку студентів зі спеціальностей «Психологія» та «Журналістика». У 2020 р. кафедру філософії та культурології приєд-

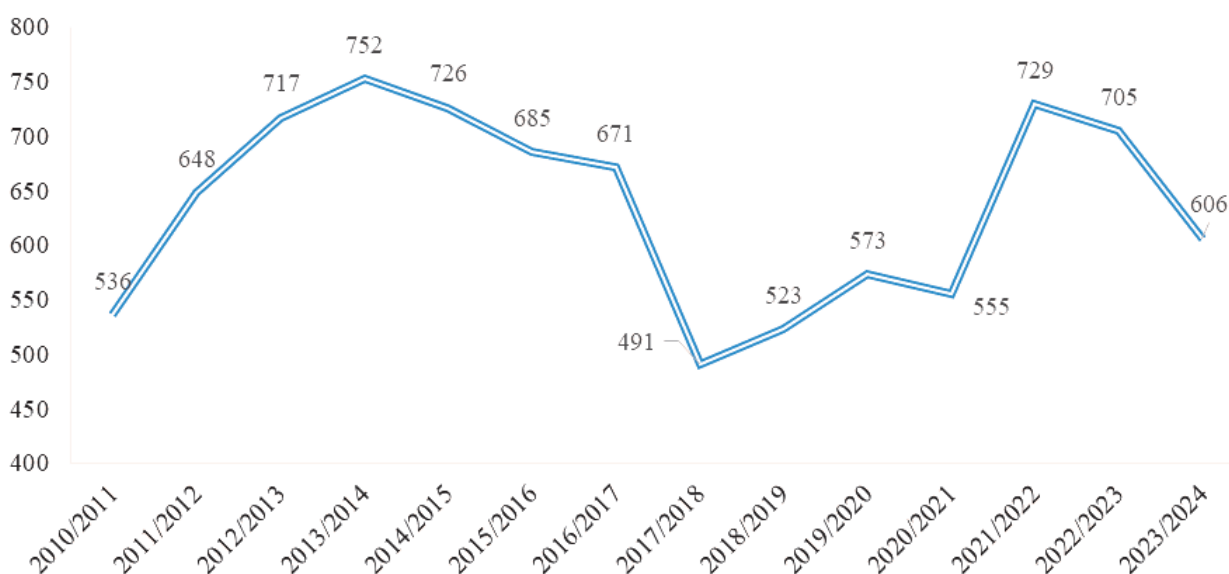
нали до кафедри соціально-гуманітарних дисциплін. Саме ця кафедра здійснювала підготовку психологів і рекламистів. У 2023 р. на базі кафедри створено дві нові кафедри «Кафедра психології, філософії та соціально-гуманітарних дисциплін» та «Кафедра журналістики, реклами та PR-технологій». У 2023 р. Навчально-науковий гуманітарний інститут об'єднав сім кафедр: «Прикладної лінгвістики», завідувач кафедри Н. М. Філіппова, освітня програма «Прикладна лінгвістика», бакалавр, магістр; «Теоретичних основ олімпійського та професійного спорту», завідувач кафедри В. М. Деркач, освітня програма «Олімпійський та професійний спорт», бакалавр, магістр; «Дизайну», завідувач кафедри С. С. Коваль, освітня програма «Дизайн середовища», бакалавр; «Психології, філософії та соціально-гуманітарних дисциплін», завідувач кафедри О. В. Гогоренко, освітня програма «Психологія», бакалавр, освітня програма «Юридичний переклад», бакалавр; «Журналістики, реклами та PR-технологій», завідувач кафедри О. С. Філатова, освітня програма «Реклама та зв'язки з громадськістю», бакалавр.

Так змінювалась організаційна структура Навчально-наукового гуманітарного інституту. Змінювалось керівництво інституту та кафедр. Першим директором інституту став О. М. Дубовий, його заступником і першим завідувачем кафедри «Теоретичних основ олімпійського та професійного спорту» (ТООПС) був Л. П. Сергієнко.

Завідувачами правничих кафедр, поки вони були у складі Гуманітарного інституту, були М. Г. Коваль, Т. М. Федоренко, І. В. Дмитриченко, О. Ю. Дубинський, Ю. В. Ломжець. «Олімпійців», згодом очолювали В. Л. Богуш, К. О. Богатирьов, О. В. Кувалдіна. Завідувачами кафедри прикладної лінгвістики були Н. М. Філіппова, О. А. Дубова. Кафедру дизайну очолювали О. В. Данилко, С. М. Пишнев, О. В. Матійко. Кафедру філософії та культурології – В. П. Кисляков, Г. Ю. Яценко, О. В. Патлайчук. Кафедру соціально-гуманітарних дисциплін – В. М. Вашкевич, О. В. Бобіна, Л. В. Матвієнко, К. Г. Трибулькевич, О. С. Філатова. Беззмінним лідером кафедри фізичного виховання і спорту є О. С. Яцунський.

Звичайно, що головними в нашому інституті є студенти. Динаміку чисельності студентів можемо прослідкувати з 2010 р.

Динаміка чисельності студентів ННГІ з 2010 р.

З 2010 р. в Гуманітарному інституті почали своє навчання студенти-іноземці. Багато молоді було з Туркменістану, Азербайджану, Китаю. Війна Росії проти України, що почалась у 2014 р. та переросла у «Велику війну» у 2022 р., припинила активну міжнародну співпрацю.

Студенти Гуманітарного інституту – найкращі студенти. Вони мають свої досягнення та перемоги, але головне – знаходять своє місце в складному і непередбачуваному житті. Великий потенціал, адаптивні здібності наших студентів довели роки війни, особливо 2020–2023 н. р. Наші студенти пристосовувались до нових умов в Україні та за кордоном, продовжили навчання, вступили до закордонних закладів вищої освіти. Принаймні більшість. Серед наших випускників олімпійські чемпіони, чемпіони світу, Європи, України, відомі юристи, талановиті дизайнери та лінгвісти. Ми впевнені в наших психологах та журналістах. Наші студенти заявили свою активну позицію під час війни та стали на захист Батьківщини.

На жаль, серед наших випускників є ті, хто віддав своє життя захищаючи Україну. Це Олександр Грищенко, Богдан Ізмайлов.

Короткий спогад про них зараз, це перший камінець нашої вічної пам'яті про них.

Так навчають та виховують студентів наші викладачі. Кадровий склад Гуманітарного інституту наведено в таблиці.

Викладачі ННГІ професіонали своєї справи. Адже в нашому колективі поєднуються досвід відомих старших викладачів і темперамент, і бажання досягнути нових горизонтів молодих і амбітних викладачів. Це гармонійне поєднання створює особливу атмосферу гуманітарного інституту. Характерними рисами цього духу є взаємна повага викладачів і студентів, колег, доброзичливість, щирість, необхідна вимогливість за відповідних умов, самостійність і автономія.

У 2022 р. всі чекали закінчення COVID-епідемії, всі вакцинувалися, всі опанували Zoom. У 2020–2021 рр. пройшли перші ремонти, закупились нові меблі та техніка. Але в лютому 2022 р. настала зовсім інша реальність. На сьогодні головний виклик для викладачів – навчати студентів попри війну Росії проти України, всупереч руйнуванню Головного корпусу, «розкиданість» студентів і викладачів по Україні та світу. Викладачі мають опановувати цифрові інструменти та технології навчання. Сучасні вимоги до акредитації освітніх програм вимагають постійної роботи в науковій, методичній, громадських сферах.

Кадровий склад ННГІ у 2023 р.

Назва кафедри	Загальна кількість викладачів	Доктора наук	Кандидати наук	Старші викладачі	Примітки
Сучасних мов	12		2	8	1 доцент НУК
Фізичного виховання та спорту	15		1	8	1 доцент, 1 доцент НУК
Психології, філософії та СГД	14		11	1	
Журналістики, реклами та PR-технологій	5	1	4		
Дизайну	9		1	6	1 доцент
Прикладної лінгвістики	9	1	3	4	1 професор НУК
Теоретичних основ олімпійського та професійного спорту	7	1	6		

За останні чотири роки нормою роботи стає т. зв. feedback. Викладачі та студенти поступово звикають до регулярних опитувань. Опитування проводить дирекція та гаранті освіти програм. Результати опитувань оприлюднюються на сайті університету. Дирекція ННГІ адмініструє три Telegram-канали для студентів, започаткувала електронні інструменти для звернень студентів та вибору навчальних курсів.

Попри війну, з більшим або меншим успіхом, студентами та викладачами реалізується вже традиційні проекти та створюються нові проекти. З традиційних проектів можемо відмітити наші конференції: «Прикладна лінгвістика: проблеми та рішення», «Миколаївщина і Північне Причорномор'я: історія та сучасність», «Розвиток фізичної культури та спорту: новітні виклики, проблеми та перспективи»; діяльність на базі кафедри прикладної лінгвістики єдиного в Миколаєві Центру міжнародного тестування (РТЕ); участь в міжнародних європейських проєктах викладачів кафедри прикладної лінгвістики; обласна олімпіада для школярів з дизайну; посвята

в студенти – «FreshmenFest», Олімпійський урок та ін.

Поштовхом до нових проєктів стала війна та необхідність пристосовуватись до нових умов. І викладачі, і студенти активно допомагають ЗСУ; волонтерять. Викладачі-олімпійці, які за кордоном, співпрацюють з європейськими колегами. Журналісти – ведуть щоденник війни. Дизайнери створюють проєкти відбудови та розвитку університету. Викладачі активно виходять на зв'язок з майбутніми студентами. Стають популярними всеукраїнські міжкафедральні семінари та запрошення фахівців з інших ЗВО для лекцій. Спортсмени відновлюють «живі» зустрічі зі студентами в спортзалах, спартакіади та змагання.

Війна змусила подивитись на багато речей з іншого боку. Стає зрозумілим, що жодне нове завдання та новий виклик не є більшим ніж знищення російського агресора та відновлення миру в Україні. Тому я впевнений, що студенти, викладачі та співробітники розв'яжуть складні питання навчання та освіти.

Bobina O. V., Associate Professor of the Department of Psychology, Philosophie, Social and Humanitarian Sciences, Director of Educational and Research Institute of Humanities of Admiral Makarov National University of Shipbuilding (Ukraine, Mykolaiv), oleg.bobina@nuos.edu.ua

THE HUMANITARIAN INSTITUTE OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES IS 25 YEARS OLD: ANOTHER SHORT REVIEW OF HISTORY

The history of education establishments is a part of education history. The author describes the main events of history of educational and scientific humanitarian institute of NUS. The material is important for the history of NUS and ERIH.

Keywords: history, humanitarian institute, NUS, Mykolaiv.